

(Ikalawang labas)

HALOS ay natulig si Carmen sa kanyang narinig. Napanganga ang bibig at napaurong saka napasandal sa dahon ng pinto na hindi malamán ang isasagot. Hindi niya akalain na ang mga katagang yaon ay marinig sa bibig ng ama ng binatang kasintahan.

—Hindi... hindi ko po maunawaan ang ibig ninyong sabihin, —ang naibuka na lamang sa bibig sa gitna ng kagulumihan.

—Bakit hindi mo maiintindihan? Maliwanag ang aking pag-sasalita. —At saka dinukot ang kartera sa tapat ng dibdib. —Magkano ang iyong kailangan...?

—Don Horacio, —at ang buong katawan ng dalaga ay tila ginimbal ng pangangatal. —Iyan ba ang inyong ipinarito? Nalalaman ba ni Roberto ang inyong sadyang iyan?...

—Hindi... At ito'y sarili kong kagustuhan. Alam ko ang nangyari sa inyo ni Roberto. Hindi lamang pala kayo magkasintahan at... may nangyari na. Iyan ang dahilan kung bakit masigasig kang malapit sa aming pamilya. At ang torpeng batang iyan ay sunod-sunuran sa iyo... Puwes,

nakahanda akong tumbasan ng salapi ang lahat. —Humugot sa kanyang kartera ng mga salaping papel. —Hayan, tatlong libo?...

—Don Horacio....

—Apat?... Lima?...

Unti-unting pinagdimlan ng paningin si Carmen dahil sa pamumuo ng luha sa kanyang mga mata. Ang salaping inihahalayhay ng matandang yaon ay tila talim ng balaraw sa kanyang dibdib. Pinagtiim na lamang ang bagang, unti-unting sumulak ang kanyang dugo...

—Don Horacio... Ano ang paglagay ninyo sa akin? Mukhang salapi?

—Sukat na ang pagpapakunwari, Carmen, —ang tila pauyam na tugon na hindi man nilingon ang dalaga at patuloy ang matandang lalaki sa pagbilang. —

Alam ko ang layon mo kay Roberto... Kaya't ako na ang magsasakripisyo sa kahangalan ng aking anak. Hayan, tanggapin mo... Sampung libo!

—Sampung libo!... Sampung libong... halagang aking kapurihan!... Inaakala kaya ninyong may kayamanang maáring pumantay sa karangalan at buhay ng isang tao?...

—Wala akong magagawa... Naganap na ang iyong pagkaka-mali... Nariyan ang iyong kabayaran sa... sa karangalang sinasabi mo... —at paaglahi pang napangiti. —Si Roberto'y may pangalan sa sosyedad... Hindi ko mapapayagang pakasal sa iyo na isang... isang....

—Utang na loob, Don Horacio, huwag ninyong piliting makalimot ako sa inyong katandaan. Buhat pa kangina'y pawang paghamak at pagdusta na lamang ang aking naririnig. Hindi na kayo nakutya sa inyong sarili na hindi magpitagan sa isang walang lakas na babaing katulad ko. Nguni't ito'y sarili kong pamamahay, Don Horacio, at ako ang makapangyarihan dito. Nariyan po ang pintuan...

—Ipinagtatabuyan mo ako?...

—Ang taong hindi marunong magpakatao ay dapat paalising tulad sa isang hayop...

Napadilat ang mata ni Don Horacio, kinuha ang bastong kamagong at hinawakang mahigpit. Hinihintay naman ni Carmen na siya'y pagbuhatan ng kamay, nguni't matapos ang ilang saglit na panggigigil at kapootan ay minasdan na lamang ni Don Horacio ng mga matang nag-aalab sa galit ang dalaga at saka paragasang umalis at ipinindig ng malakas ang pinto.

Hindi makatinag sa pagkakahilig si Carmen sa gilid ng kanyang tokador. Gayon na lamang ang pamimigat ng kanyang dibdib. Hindi niya akalain na gayon ang isalubong sa kanya ni Don Horacio na ama ng kanyang binatang katipan. Tinutop ang dibdib at marahang nagtungo sa kanyang sopang pahingahan. Naupo dito at sinapo ang mukha ng dalawang palad. Napaiyak ang dalaga!....

—Senyorita... Senyorita... —ang malakas na tawag ni Belen na biglang napapasok nang marinig ang malakas na pagkakapinid ng pinto.

Hindi siya kum'bo... Ipinagpatuloy ng dalaga ang pagluha upang gumaang ang kanyang dibdib. Hindi kaila kay Belen ang nangyari, Buhat sa kanugnog na silid ay dinig na dinig niya ang malakas na salita ng uma is na Don. Ayaw niyang lumabas at makihalo sa usapang yaon, sukat ang makinig na lamang at ihanda ang iinum ng kape ng kanyang panginoon.

Nang makita ni Belen si Carmen na marahang lumuluha, pati siya'y nahabag at nahambal. Marahan siyang lumapit sa nakaupo at paluhod na humawak sa tuhod ni Carmen.

—Senyorita... —at sa mata ni Belen ay umagos ang luha.

—Narinig mo ang lahat, Belen, —ang marahang wika ni Carmen na nag-angat ng luhaang mukha. —Iyan ang pinakadakilang hordog sa akin ni Roberto sa gabing ito ng aking pagtatagumpay... Ang iba'y naghandog ng magagandang bulaklak, siya'y isang mata'im na sundang na itinarak sa aking dibdib!...

—Senyorita, ano po ang inyong gagawin?...

Pinahiran ang luha sa kanyang mata at pisngi na nabasa sa pag-iyak at saka marahang tumindig. Nagtungo sa harap ng nakabukas na durungawan, tumingala sa langit at saka bumuntong hininga. Sa buong buhay ni Carmen Morales, —ang kasintahan sa puting tabing, ang maya sa pag-awit, ay ngayon lamang siya nakaranas ng gayong kabiguan. Nakaluhod si Belen sa tabi ng sopa nguni't minamasdan ang kanyang panginoon sa tabi ng durungawan.

—Senyorita...

Unti-unting pumihit si Carmen na nag-uulap ang mukha. Wala na ang luha sa kanyang mga mata. Napagpakuan ng tingin ay ang talaksan ng salaping papel na iniwan ng matanda sa munting mesang bilog sa gitna ng silid. Matagal na pinagmasdan na sa labi'y nakaipit ang isang mapait na ngiti.

—Salapi!... kabayaran ng aking puri at dangal!... —Ang buong pagdaramdam na inusal. Pinagtiim ang bagang, nabadha ang galit sa kanyang mukha, nag-

**Bawa't Buhay Ng Artista
Ay Tampulan Ng Hinala,
Nguni't Sila'y May Dangal Ding
Hindi Dapat Na Masira.**

alab ang apoy sa kanyang mga mata...

Napasubsob si Belen sa sopa at umiyak....

—Belen, huwag mo muna akong tangisan... Hindi pa naman lubos ang aking pagkasawi...

Matuling nagtungo sa tabi ng kanyang tokador, hinaltak ang

isang makapal na "hour-coat" na may dalawang mukha. Ang damit na yaong galing pa sa Tsina ay may nakaburdang isang malaki at mabagsik na dragon sa likuran. Bihira niyang isuot yaon sa gabi, nguni't sinadya ni Carmen na sa kanyang sadya'y lalo siyang maging marilag at marangya.

Nagbalik si Carmen sa mesa, sinaklot ang salaping papel, inilagay ng walang patumangga sa kanyang magandang hand bag at saka nagtungo sa pintuan.

—Senyorita... Saan kayo pupunta?... —ang malakas na habol ni Belen. —Sasamahan ko kayo....

—Huwag na, Belen. Dumito ka at hintayin mo ako...

—Ano po ang inyong gagawin?... Baka... Diyos ko!...

Nguni't ang dalaga ay nasa la-
(Sundan sa pahina 39)

SA BUONG BUHAY NI CARMEN MORALES, —ANG KASINTAHAN SA PUTING TABING, ANG MAYA SA PAG-AWIT, —AY NGAYON LAMANG SIYA NAKARANAS NG GAYONG KABIGUAN, SAPAGKAT...

DUNIT NI LEDNOCIO S. ZAPATA

mahalaan. Kung hindi pa dumating ang ganitong pagkakataon ay...

—Pinananabik mo kami, Tenyente Mirasol, —nasabi ni Doktor Makabuhay na marahil ay ibig nang makapagsimula ng pulong ng kanilang kapisanan. —Ano ang nangyari kay Elya? Natuloy ba ang pakikipag-isang dibdib niya sa lalaking binanggit mo kani-na?

—Dinaramdam ko pong hindi masagot ang inyong katanungan, pagka't ang bagay pong iyan ay di ko rin nalalaman. —mahinahong sagot ng Tenyente. —Nguni't ang masasabi ko sa inyo ay naging tapat siya sa kanyang pangakong si Bobby lamang ang kanyang ibigin. Kayo man ay may mga mata ring katulad ko. Nababakas din ninyo sa kanyang anyo ngayon ang matinding dalahati. Ngayon ay wasak ang kanyang puso at sugatan ang kanyang damdamin.

—Masdan ninyo siya. Siya pa rin ang dating si Elyang hindi nakatitilimot. Sampung taon ko na ngayong nasasaksihan ang walang patlang niyang pagdalaw dito tuwing sasapit ang ganitong araw.

Lahat ay nagpukol ng humahangang paningin sa matimtimang babaing payapang nakaluhod sa harapan ng puntod ni Roberto Maniego. Minsan pa niyang linalinis sa pamamagitan ng kanyang maputing panyo ang nangingitim nang krus at muling nag-ukol ng mataimtim na dalangin habang dumadaloy ang masaganang luha sa mapupungay na mata.

At marahang nilapitan ni Tenyente Mirasol ang kaibigang si Roberto. Sa kanyang paglap't ay naulinigan pa niya ang ibinubulong ng walang kamatayang pag-ibig ni Roberto sa kasintahang si Elya.

—Elya, —ang mahinang bulong ni Bobby, —kung bagama't di nagtamong palad sa lupa ang ating pag-ibig ay nananalig akong di magluluwat at sa pagkikita natin sa kaluwalhatian ay mabibihisan na ang luksa mong pag-ibig.

Matapos masabi ang gayon ay walang kibong nilisan ng magkaibigan ang ulirang babaing walang katinag-tinag na nakaluhod sa harap ng puntod ni Kapitan Roberto Maniego, ang magiting na abyador na nagbuwis ng kanyang buhay sa oras ng paglilingkod sa Inang Bayan.

Noon naman ay nagsisimulang nang magpulong ang mga kaluluwa.

— W A K A S —

May Umaga Pang Darating (Buhat sa pahina 35)

bas na ng pintuan. Isang manipis na sutlang tila munting alapaap ang itinabing sa kanyang magandang mukha, si Carmen ay matuling lumabas sa gusali. Salamat naman at hindi siya nagtagal. Isang paupahang taksi ang lumapit sa kanya...

Isang malaki at maharlikang tahanan ang kanyang tinutungo... Sa gitna ng malamig na simoy ng gabi, si Carmen ay pinagpupusan... Kay lakas ng kabanang kanyang dibdib. Ang sasakyan ay tumigil ng may ilan pang hakbang ang layo sa malaking pintuan ng tahanan yaon. Alam niyang hindi pa nagkakatulog ang tao sa loob sapagka't maliwanag na maliwanag pa ang kabahayan. Nang siya'y bumaba at bayaran ang tsuper ay bigla pa niyang

marinig ang malakas na tawanan buhat sa loob ng tahanan yaon.

Matagal siyang tumigil sa madilim na sulok na malapit sa pintuan. Nakimatyang muna siya. Ibig mangalog ang kanyang tuhod at tila tatakasan ng lakas ng loob. Ilang ulit siyang huminga ng malalim...

Nguni't nang marinig niya ang malakas na tinig ni Roberto ay nabuhayan siya ng loob. Naruon sa loob ang b'natang hinihintay. Hinigpitan ang hawak sa bag at lumapit sa pintuan. Tututupin sana niya ang timbre sa tabi ng pintuan nguni't bigla itong nabuksan at lumabas ang isang alilang babae.

—Ano po ang inyong kailangan? —ang tanong sa kanya.

—Maaari bang makausap ang senyorito Roberto mo?... —buong galang niyang sinabi sa alila sa

bungad ng pintuan.

—Eh... isa hu ba kayo sa kanyang mga bisita?... —usisa ng alila.

—Bisita... Bakit, marami bang bisita?...

—Mayroon pong ilan... Ano ba ang pangalan nila at sasabihin ko po?

—Hindi na bale, ako na ang bahalang makikipagkita sa kanila.

—Kung gayon ay tumuloy na kayo, inutusan po ako ng senyora at hindi ko na kayo masasama-han

—Oo, salamat... Magpatuloy ka na...

Nang makaalis ang utusan ay marahang pumasok si Carmen sa loob ng bahay. Bawa't sulok ng tahanan, bawa't kasangkapang (Sundan sa pahina 42)

Ang marikit na BELEN na ito'y maaaring maging INYO!

Ang KOLYNOS ay namimigay ng 60 pangrelihdong likhang-sining bilang gantimpala sa bawat buwan ng Oktubre, Nobyembre, at Disyembre!

2 UNANG GANTIMPALA

20 BELEN na may pigurin (napagkaugalian); escayola; mainam ang pagkapinta; ang pinakamataas na pigurin ay 20 cm!

10 IKALAWANG GANTIMPALA

Iyon ding magandang BELEN, pinakamataas na pigurin ay 9 cm!

40 IKATLONG GANTIMPALA

Makapal na BELEN na karton sa buhay na kulay; tanawing nakaukit; wari'y buhay na pigurin; madaling itayo!

SUNOD NA 68 GANTIMPALA

Mas maliit, magagandang BELENG karton sa mainam na kulay.

Maaaring makita ang lahat ng gantimpalang ito sa Catholic Trade School 1916 Oroquieta, Maynila

Sundin ang madadaling tuntuning ito:

- Sumulat ng isang salawikain (slogan) na may sampu o kulang na salita, na akma sa pasta sa ngiping KOLYNOS. Halimbawa: "Naka-isiya sa lahat ang KOLYNOS."
- Sulata ang kupong nasa baba. Kalakip ang inyong salawikain, magpadala ng 1 kahita ng KOLYNOS. Magpadala ng kahit itang salawikain ngunit lakipang ang bawat isa ng 1 kahita ng KOLYNOS.
- ISULAT KUNG MAKAILANG ULIT KAYO AT ANG INYONG KANAK GUMAMIT NG KOLYNOS SA LOOB NG ISANG BUWAN.
- Ipadala ang labok sa KOLYNOS SLOGAN CONTEST, P. O. Box 960, Manila. Lahat ng labok ay magiging ari ng Muller & Phipps, Ltd.
- Ang mga salawikainang magtatagumpay ay pipiliin sa timbang ng kahulugan at katangian. Ang batol ng inampalan ay pangwakas. Hindi makalalahok ang mga kawani ng Muller & Phipps (Manila) Ltd., ang mga tagapag-angusyo nito, at ang kaulang mga kaanak. Ang buong talaan ng mga nagapanaw ay ipadadala kaginungnan magbibigay ng sobre selyadong may aguan at tinitirhan.

Sa bawat labok, maglakip ng 1 kahita ng Kolyos na kasama ng kupon, at ipadala sa:

KOLYNOS SLOGAN CONTEST
P. O. Box 960, Manila.

Pangalan
(Gawing maliwanag)

Tinitirhan
Lalawigan
(BUL-8)

MAGDUMALI! ANG TIMPALAK UKOL SA NOBYEMBRE AY IPIPINID SA IKA-15 NG DISYEMBRE, 1952?

Patingin sa dentista makalawa sangtaon!

Gumamit ng KOLYNOS tatlong ulit maghapon!

May Umaga Pang Darating

(Buhat sa pahina 39)

tapunan niya ng tanaw, bawa't palamuting nakasabit sa mga pintuan at durungawan, ay nagpapakilala ng kasaganaan at kayamanan ng may-ari. Pinagtiim na lamang ni Carmen ang kanyang ngipin at saka bumuntong hininga. Ito ang tahananang ipinagkait sa kanya ng ama ni Roberto. Akala nga marahil ng matandang Don ay ito, —ang kasaganaan at kayamananang ito,—ang ikinarahuyon niya upang ibigin ang kanilang kaisa-isang anak...

Dahandahan siyang pumasok. Sa tabi ng maluwang na pintuang lagusan upang tumungo sa lalong maharlikang bulwagan ng mga panauhin ay doon siya huminto. Buhat sa siwang ng isang kurtinang nakasabit sa pintuan ay minasdan niya ang nasa selas. Naruon nga si Roberto na kapiling ng isang magandang dalagang

may makabagong gayak at putol ang buhok, kausap pa ng tatlong lalaking halos kasinggulang din niya, at nagtatagayan ng kopa ng alak... Naruon din si Don Horacio at si Donya Concha, mga magulang ng binata na may kausap ding matatanda. Isang magandang dalaga ang nakahilig sa sopa at nagpapausok ng isang sigarilyong nasa dulo ng isang mahabang pipa...

—Roberto, —ang narinig niyang tawag ng ina... —Ika-sampung kopita na iyan ah...

—Ang mama... —ang nakatawang balita ng binata sa kanyang kapiling na dalaga. —Nag-aalalang baka ako malasing... Bakit?... Hindi ba dapat ipagsayang lubos ang gabing ito, Gilda? —At kinawit ng bisig ang baywang ng katabing dalaga. —Malapit na tayong ikasal, hindi ba?

—Oo nga... —pangiting tugon ng katabi na magiliw na kinuha sa binata ang kopita ng alak at

inilagay sa kaharap na mesitang mababa. —Ang pag-aalala ng mama ay para rin sa iyong kabutihan... Lasing ka na?

—Hindi ako malalasing kailan man at kapiling kita, Gilda.—At anyo sanang hahagkan, nguni't sa pagpitlag ni Gilda ay nahagsan ng tanaw si Carmen na noon ay walang imik na nakatayo sa bungad ng pinto.

—Mama... may tao... —ang sigaw ni Gilda.

Lahat ng mata'y napabalang kay Carmen na noon ay hindi umiimik at nagmamasid sa kanilang lahat.

—Carmen!... —ang pagiklang tawag ni Roberto.

—Ano ang kahulugan ng kapingahasang ito?—Tugon ng ina ni Roberto na sinilip pa si Carmen sa ilalim ng kanyang makapal na salamin sa mata.

Hindi rin kumibo si Carmen, marahan, nguni't matatag siyang lumapit kay Roberto. Hindi niya pinansin ang maraming matang nakatitig at sumusuri sa kanyang pagdating.

—Roberto... sa paskakataong ito'y...

—Bakit ka pa naparito?... —ang tila payamot na wika ng binata na hindi maitunghay ang mukha sa dalaga.

—Huwag mo akong tanungin ng ganyan, Roberto... —pasumangong wika ni Carmen.

Biglang nagtindig si Don Horacio at saka malakas na nagsalita.

—Ano pa ang kailangan mo sa aking anak?...

Hindi niya pinansin ang galit na yaon ng matandang Don. Si Roberto pa rin ang iflaasahan niyang magiging timbulan na sasagip sa kanya sa mga sandaling yaon.

—Naparito ako, Roberto, upang alamin sa iyo ang lahat... Ngayon, higit kailan man, kailangan ko ang iyong pagtingin. Ibig kong magpakalalaki ka ngayon sa mga isinumpa mo sa akin! —at sa kanyang mata'y sumungaw ang luha.

—Anong kahibangan ang sinasabi niyan, Roberto? —ang usisa ng matandang ina.

—Kung kahibangang matuturingan ang lumuhog sa kanya, —tugon ni Carmen, —ay nagkaka-

mali kayo... Inibig ko, ang inyong anak, ipinagkatiwala ko sa kanya ang lalong dakilang hiyas ng isang babae, ang kanyang puri at dangal, hinihiling kong tupdin naman niya ang kanyang pangako.

—Pangako?—malakas na wika ng ina, —pangako sa isang artistang katulad mo?

—Napakahamak naman yata ang pagkakatingin ninyo sa aming mga artista...

—Eh ano, hindi ba tutoo?... —pahamong sabad ni Gilda.

—At ibig mong sabihin ay...

—Huwag kang sumagot, at hindi ka kausap... —malakas na wika ni Carmen na siyang ikinatigil ni Gilda. At pagkatapos ay saka hinarap ang matandang babaeing ina ni Roberto.—Huwag po, huwag ninyong hamakin ang mga artistang katulad ko. Ang pagaartista'y isang marangal na hanapbuhay bagama't nalligid ng kung anu-anong hinala ang kanilang karangalan. Naparito ako sa inyo upang malaman ko lamang sa bibig ni Roberto ang lahat kung...

—Ang nakaraan natin ay pangkaraniwan lamang sa aking buhay at... hindi ko mapapanagutan. Hindi ko masusuway ang kagustuhan ng aking magulang.

—Ang ibig mong sabihin ay hindi mo pinananagutan ang pangalan ng iyong magiging anak? —pahingal na tanong ni Carmen.

—Binayaran na ng aking ama ang kalayaan ko sa iyo, hindi ba?...

Umakyat halos sa ulo ni Carmen ang lahat niyang dugo sa katawan... Napaurong ng bahagya... Nangatal ang kanyang mga laman nguni't nag-apoy ang kanyang mga mata.

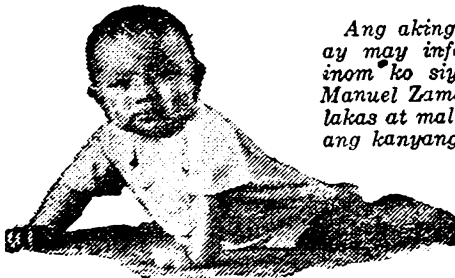
—Wala kang bait ni bahagyang dangal!... Mabuti pang sa hayup ko naiukol ang pagtingin ko sa iyo't marunong pang tumanaw ng utang na loob. Sayang at wala akong salapi upang ikaw naman ang tawaran ko't bilhin sa iyong mga magulang...

—Kararahan ka ng pagsasalita... —ang banta ni Don Horacio na ibig lumapit, nguni't pinigil ng asawa. —Ibig mong sabihin ay mabibili rin kami ng salapi.

Nanungaw ang luha sa kanyang (Sundan sa pahina 66)

Tiki-Tiki MANUEL ZAMORA

Ang nagpagaling sa Beri-Beri ng aking sanggol!

Ang aking sanggol na si Hermenio ay may infantile Beri-Beri. Pinaninom ko siya ng Tiki-Tiki Extract Manuel Zamora. Ngayon siya'y malakas at malusog, ganap ng magaling ang kanyang Beri-Beri.

TIKI-TIKI
EXTRACT

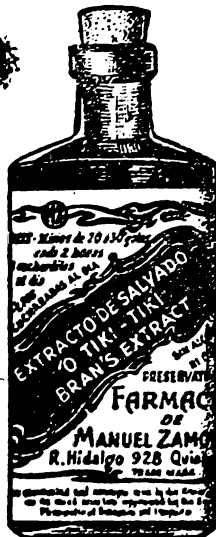
Cristina Luigo Redula
(Mrs.) Cristina L. Redula

Manuel Zamora

Ang Tiki-Tiki Extract Manuel Zamora ay isang mabisang pampalusog na sagana sa Bitamina B complex, ito'y sumasansala at lumulunas sa Beri-Beri, diuresis at anemia; tumutulong sa pagtunaw ng kinalin at sumusugpo sa nagsisimulang pagkatuyo. Ito'y isang ligtas na panlunas sa mga karamdamang nagpapahina. Ang nagdadalang-tao o nagpapasusong mga ina at mga bata ay kailangang uminom ng mataas na uring pampalusog na ito.

SALAPING GANTIMPALA

Isulat ang tunay ninyong karanasan tungkol sa Tiki-Tiki Extract Manuel Zamora sa 50 salita at ilakip ang larawan at ang polyetong nakabalot sa bawat botelya. Kung mapili at malathala, kayo'y tatanggap ng salaping gantimpala.

Farmacia Manuel Zamora
928 R. Hidalgo

LUNG DISEASES

DR. TOMAS G. ESTRADA

Asthma and Tuberculosis
Chronic Cold and Other Respiratory Diseases
X-Ray—Fluoroscopy

Home Clinic:
666 Sta. Mesa Boulevard
7:30—10:00 A.M.
2:00—4:00 P.M.
Res: Tel. 6-61-81

Down Town Clinic:
102 Villabos corner Echague
10:30—12:00 A.M.
4:30—7:00 P.M.
Office: Tel. 3-83-76

ALICIA

(Buhat sa pahina 33)

magbisita dito ang Maginoong kriminal at makitang nabuksan itong nitso ay hihinalain niyong siguro'y kagagawan ito ng nababalitang masasamang-loob na nagbubungkal sa mga libingan at pinagnanakawan ng hiyas ang mga bangkay na nakalibing.

—Iapat na lamang nating maigi itong lapida sa bungad ng butas. —Mahinahon namang payo ni Atorny Vito Cruz.

—Ganoon gaya ang gawin natin para hindi ganong mahalata.

Binibigkas iyon ng Manggagamot at natatapos naman ang kanilang gawain.

Sa dikawasa...

Ilang sandali pa at makikita nat ng ang apat na magkakasama ay boong pag-iingat nang bumabagtas uli sa pag itan ng mga nakahanay na bantayog, at talaga naman yatang kinakasihan ng langit, ay nakalabas sila sa taglirang bakod ng Kamposanto nang walang nakapansin.

Nagsipagdaan muna sa isang bukas na Restauraan upang magpabalot ng pagkaing mapagsasaluhan sa "med a noche", at masasaya na silang nagsibalik sa Klinika ni Dr. Musgra.

Sa madaling sabi'y gayon na lamang ang pagkakatuwa nila sa paligid ng bilog na hapag ng kainan noong mga sandal ng iyon, samantalang ang tatlong Maginoo at ang ating maliit na Binibini ay halos hindi magkamayaw nang pagbabalita kay Donya Pilar ng tungkol sa matagumpay na pagsisiyasat nila sa kabaong ng pagsipikadong bangkay na kanilang binuksan sa loob ng Mausoleo.

—Akala ninyong maisipang gawin iyon niyang kornudong kriminal na si Don Antonio!... —ang sa dakong huli ng usapan ay masayang nawika ni Atorny Vito Cruz. —Kung ibabalita lamang sa akin ay tunay na hindi ako

makapaniniwala, kung hindi ko nakita...!

—Siyenga po, Donya Pilar!...

—Nakatawa ring katig ni Fredy.

—At ang lalo pong kahanga-hanga ay ang pagkakapagawa niyang ulong pagkit na mistula ngang larawan niyang inyong anak. Talaga pong kami ng tatay ko'y parehong naloko at parang namalikhata noong makita nam ng nakaburo.

—Ako man! —Susog naman ng pantas na Manggagamot.

—Ako rin!... —Ayaw padaig na habol ng kaupok na dalagita.

—Nalito ang aking isip noong matunghayan ko iyan sa loob ng kabaong. at gaya ng naibalita ko na sa inyo. ay naisip ko tuloy na baka ako'y isa nang kaluluwang nakatayo sa tabi ng aking sariling bangkay.

Ang bagong buhay na butihing Donya, na noong mga sandaling iyo'y nakasandal sa silyon at hinimang-himang ang magandang mukha ng ulong pagkit sa kanyang kandungan ay mapanglaw ang ngiting napail ng nang banyag at pabuntong-hiningang nangusap na:

—Ang salapi ay makapangyarihan at walang hindi nagagawa... Si Antonio ngayon ay saganang-sagana at walang hinayang na lumulustay ng salaping nasis ngil sa mga paupahan kong pingkas, at mga pabuwis sa aking asyenda; kaya't hindi dapat pagtakahang makagawa siya ng lahat ng maisipan niyang gawin.

—Magpakasawa siya sa kanyang kasaganaan ngayon, sapagka't malapit na ang araw ng paghuhukom sa lahat ng makadimonyo n'yang kagagawan.

—Iyan nga ang inaasahan ko. Magbalik lamang ang dating lakas ng aking mga tuhod ay laakarin ko at aking kakausapin ang isang taong siya kong gagamiting matalim na tabak sa pagpaparusa sa magkapatid na kriminal na iyan; at kung dumating na ang araw na hinintay natin,... ang panahon ng kasamaan nila ay ma-

tatapos sa pagsisimula uli ng panahon ko naman.

—Sino pong tao iyon, Donya Pilar? —Magaang na usisa'ng Manananggol.

—Makikilala rin ninyo kung sino, pagka't kayong lahat ay aking isasama sa pagsasadya sa kanyang tahanan.

At marami pang bagay ang masayang napag-usapan nila, kaya't may kalaliman na ang gaod nang sila'y maghiwa-hiwalay.

Ano pa't habang lumalakad ang mga araw...

Si Donya Pilar at ang tatlong maginoong nakikiramay sa kanya ay patuloy sa lihim na pagbalangkas ng balak na mabisang paguusig at paghihiganti sa magkapatid na suwain.

At samantalang gayon...

Si Alicia'y patuloy naman nang panunubok at pagsubaybay sa mga kilos at gawain ng mga dating minamahal at itinuturing niyang kapatid. Bukod sa roo'y sinamaniala niya ang paninwala ng ilan sa mga tauhan ng matanda nilang bahay na siya'y isang kaluluwang lumalabas at nagmumulto doon. Sa tulong ng matandang tagapag-alaga ng hardin ni Donya Pilar na si tandang Pedro ay madalas itong nag-aakyat-madaga sa kanilang bahay, na nagdadaan sa hagdangang lihim, at patuloy din sa ginagawang pananakot.

Alam ni Aliciang maselang na lubha ang libangan niyang iyon, nguni't siya'y parang dagang may matalas na pang-amoy at maliging nakapagtatago upang umiwas sa nagbabalang panganib. Ang isa pa'y maibay ang kanyang pananalig na hindi siya pababayaan ng Diyos sa pagtupad ng itinataguyod niyang tungkulin.

ANO KAYANG PANGYAYARI ANG MALILIKHA NG KUNYARING PAGMUMULTO NI ALICIA SA MATANDA NILANG BAHAY?

KAYLAN NAMAN KAYA, AT SA PAANONG PARAAN ISASAGAWA NI DONYA PILAR

ANG BANTA NIYANG PAGHIHIGANTI?

ABANGAN ANG KARUGTONG NG NOBELANG ITONG NALALAPIT NA SA KANYANG KAHANGA-HANGANG WAKAS.

(ITUTULOY)

May Umaga Pang Darating

(Buhat sa pahina 42)

matang hindi malaglag-laglag, nguni't nagngangalit sa pagpipigil na sinuyod ni Carmen ng paglalahing tingin ang lahat niyang kaharap.

—Opo, inuulit ko... Kay makam pagtingin n'nyo sa amin, akala ninyo'y nasisilaw kami sa salapi ninyo... Nguni't kami'y may dangal din, naiintndihan ninyo. may dangal ding higit kay sa dangal ninyong mapagpakunwari at mapang-api...—binuksan ang kanyang bag na dala. kinuha ang salaping papel at saka niha-gis sa sahig sa paanan ng don. —Nariyan ang salaping katulad ng salapi ni Hudás... Nguni't hindi ko kailangan. Iibigin ko na ang mabuhay sa kasawian nguni't may dangal pa ring hindi ninyo nabili. Don Horacio, Roberto, may wakas din ang lahat... Kung gaano ang taas ng inyong paglipad, siya ring lagapak sa inyong pagbagsak...

Minasdan si Robertong hindi makaimik. Marahang nilapitan.

—Maliit lamang ang daigdig, Roberto... —ang pahingal na wika na puno ng pagdaramdam. Ang ganti ng katarungan ay higit na masakit. Magkikita pa tayong muli... Hindi ka patutulugin ng iyong budhi, Roberto... Ang Diyos ay di natutulog...

At pagkasabi nito'y hindi na hinintay pa siyang sagutin o haldangan. Matuling matuling tila may humahabol na iniwan ang pagkakatipong yaon na hindi halos makahuma sa mga narinig nilang sumbat ng dalagang umalis...

(ITUTULOY)

DR. B. M. VILLAPANDO

ESPEYALISTA SA MGA SAKIT SA MATA, ILONG, TAINGA, AT LALAMUNAN. Tumutitig ng Tonsil sa 2 minuto na hindi kailangang matira ng Ospital. Mga bagong kagamitan sa pagsukat ng salamin sa mata at Rayos-X.

WALANG BAYAD ANG KONSULTA KUNG LINGGO

Oras: 9-12 N.U. at 2-5 N.H. — Linggo 9-12 N.U.

Pedro Cruz Bldg., Tagiliran ng Simbahan ng Kiyapo, Maynila
Tel. 3-26-83

HILL VIEW SANATORIUM

MAKABAGONG PARAAN NG PAG-GAMOT NG TUBERCULOSIS MAY MGA SILID PPRIBADO SA MABABANG HALAGA

DR. J. M. PUNZALAN

Dating Espesyalista sa Quezon Inst. at sa San Lazaro Hospital. Rizal Ave. Extension 500 Metro makalagpas ng Monumento
Tel. — Dial 20 Ask for 652

ANTIBACTER (Panunas sa Sakit sa Ba'at)

Mabisang panunas sa Tagihawat, Anan, Buni, Anghit (B.O.), Sugat, Galis at Balakubak. Ipadala ang kupon na may lakip na "Money Order" na halagang P1.00 kay DR. G. Y. LOTUACO, Sto. Cristo Clinic, 101 Seventh Avenue West Side, Grace Park, Caloocan, Rizal, o sa (P. O. Box 2026 Manila) at tatanggap kayo ng isang boteng ANTIBACTER. Pinanagutan:

Ibabalik sa inyo ang halaga ng gamot kapag ito'y hindi nagkabsa.
Pangalan
Tinitirahan

ASTHMA — TUBERCULOSIS

DR. NEMESIO R. CALDERON

Nag-espesyalista sa TB sa mga Sanatoria sa Amerika

Gusaling Garcia
Silid Bldg. 305-6
624 Rizal Avenue

Pneumoperitoneum, Aero-
sol & X-Ray Service.

Tel 3-59-11
Local 18